

Sejtbiológiai gyakorlatok 1 GY

1. A fénymikroszkóp bemutatása, működési elve. A mikroszkópok feloldóképessége, Abbé-szabály.

Egy használaton kívüli mikroszkóp szétszerelése a hallgatók előtt, darabjainak bemutatása és magyarázata, Flash animációk a mikroszkóp kezeléséről

2. Speciális mikroszkópok (epifluoreszcens, konfokális, polarizációs, elektronmikroszkópok) és képalkotási eljárások (Nomarski, DIC) elvei

A címben szereplő mikroszkópok és technikák bemutatása ppt és táblai rajzokon

3. Mintavétel állati/növényi szövetekből, fixálás, beágyazás főbb lépései

A metszetkészítés módszereinek bemutatása, standard hisztológiai festések, a kész preparátumok vizsgálata.

4. Fénymikroszkópos képek elemzése

Speciális mikroszkópos technikákkal készült képek elemzése előzetes felkészülés alapján

5. Elektronmikroszkópos képek elemzése I.

A sejtbiológia előadáson elhangzottak mélyebb elsajátítása elektronmikroszkópos képek elemzésével

6. Elektronmikroszkópos képek elemzése II.

A sejtbiológia előadáson elhangzottak mélyebb elsajátítása elektronmikroszkópos képek elemzésével

7. Egyszerű, élvezetes kísérletek, vitális festékek, élő sejt vizsgálata, papucsállatkák etetése színezett élesztősejtekkel.

Egysejtű tenyészet megfigyelése fénymikroszkóppal, vitális festések (neutrálvörös, kongóvörös, akridinorange), magfestés (metilzöld-pyronin), kárminszemcsék/színezett élesztősejtek felvételének vizsgálata

8. Elektronmikroszkópok bemutatása (TEM, SEM)

Biológiai preparátumok vizsgálata alacsony- és nagyvákuumú scanning elektronmikroszkópban, valamint transzmissziós elektronmikroszkópban. Elektronmikroszkópok felépítésének és működésének bemutatása. (Előre megadott szakirodalom/korábbi óra hivatkozás alapján otthoni felkészülés, gyakorlaton kiadott feladatlap alapján történő önálló munka. Ezen feladatokat a hallgató csak úgy tudja elvégezni, ha felkészült, és az ismereteket kombinálni és használni is tudja. Gyakorlat végén kitöltött feladatlap/jegyzőkönyv leadása. Ennek értékelése beszámít a félév végi osztályzatba.)

9. Sejtosztódás vizsgálata

Önálló feladatként kromoszómák illetve sejtmagok festése hagyma gyökércsúcsban és dörzspreparátumok vizsgálata. Osztódó sejtek keresése, osztódási fázisok azonosítása. Meiotikus osztódás vizsgálata portokban. (Előre megadott szakirodalom/korábbi óra hivatkozás alapján otthoni felkészülés, gyakorlaton kiadott feladatlap alapján történő önálló munka. Ezen feladatokat a hallgató csak úgy tudja elvégezni, ha felkészült, és az ismereteket kombinálni és használni is tudja. Gyakorlat végén kitöltött feladatlap/jegyzőkönyv leadása. Ennek értékelése beszámít a félév végi osztályzatba.)

10. Növényi sejtfal vizsgálata

Növényi sejtfalanyagok kimutatása különböző festési eljárásokkal. Szövettypusok azonosítása jellemző sejtfal szerveződés és felépítő anyagok alapján. Különböző mikroszkópos technikák alkalmazási lehetősége a sejtfal szerkezetének vizsgálatában. (Előre megadott szakirodalom/korábbi óra hivatkozás alapján otthoni felkészülés, gyakorlaton kiadott feladatlap alapján történő önálló munka. Ezen feladatokat a hallgató csak úgy tudja elvégezni, ha felkészült, és az ismereteket kombinálni és használni is tudja. Gyakorlat végén kitöltött feladatlap/jegyzőkönyv leadása. Ennek értékelése beszámít a félév végi osztályzatba.)

11. Növényi vakuólum tartalom vizsgálata, kristályok

Plazmolízis jelenségének kiváltása, különböző típusainak megfigyelése. Plazmamembrán-sejtfal kapcsolat vizsgálata. Antocián indikátorjellegének vizsgálata. Különböző típusú oxalát és karbonát kristályok vizsgálata, citokémiai azonosítása. (Előre megadott szakirodalom/korábbi óra hivatkozás alapján otthoni felkészülés, gyakorlaton kiadott feladatlap alapján történő önálló munka. Ezen feladatokat a hallgató csak úgy tudja elvégezni, ha felkészült, és az ismereteket kombinálni és használni is tudja. Gyakorlat végén kitöltött feladatlap/jegyzőkönyv leadása. Ennek értékelése beszámít a félév végi osztályzatba.)

12. Citoplazma áramlás növényi sejtekben; plasztiszok és keményítő

Sejtorganellek (kloroplasztisz, szferozómák, stb.) mozgásának vizsgálata fáziskontraszt mikroszkóppal. Citoszkeletonra ható gátlószerek hatásának vizsgálata. Keményítőszerkezet értelmezése, különböző típusok vizsgálata. Kromo- és leukoplasztisz vizsgálata. (Előre megadott szakirodalom/korábbi óra hivatkozás alapján otthoni felkészülés, gyakorlaton kiadott feladatlap alapján történő önálló munka. Ezen feladatokat a hallgató csak úgy tudja elvégezni, ha felkészült, és az ismereteket kombinálni és használni is tudja. Gyakorlat végén kitöltött feladatlap/jegyzőkönyv leadása. Ennek értékelése beszámít a félév végi osztályzatba.)

13. Gombák sejtani jellemzőinek vizsgálata

Szeptált és szeptálatlan hifa összehasonlítása, sejtmag szám vizsgálata. Hifa falvastagság és különböző funkciójú hifák vizsgálata a termőtestben. Csatképzés előfordulásának vizsgálata. Spórafal ornamentáció. Élesztőszerű szerveződés. (Előre megadott szakirodalom/korábbi óra hivatkozás alapján otthoni felkészülés, gyakorlaton kiadott feladatlap alapján történő önálló munka. Ezen feladatokat a hallgató csak úgy tudja elvégezni, ha felkészült, és az ismereteket kombinálni és használni is tudja. Gyakorlat végén kitöltött feladatlap/jegyzőkönyv leadása. Ennek értékelése beszámít a félév végi osztályzatba.)

14. Félévvégi záró ZH

Számonkérés

beugró minden gyakorlat előtt

Írásbeli időtartama: 60 perc

50% félévvégi ZH

50% beadandó órai jegyzőkönyvek